

Nro. 12.

A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Februárius 11-ik napján 1812-ik
esztendőben.

B é t s.

Itt már egy héttől fogva nagy olvadás van: de
a' melly szerentsére még eddig esső nélkül tsak
lassan lassan fogyasztotta a' nagy havat.

Ma két hete kedden reggel tűz támadott a'
Császári palotának az úgy nevezett *Burgnak* azon
részében, a' hol a' Császárné ő Felsége lakó szo-
bái vannak, hanem az udvari tselédeknek és
strázsáknak segedelmek által szerentsésen meg-
oltatott még minekelötte egészszen kiütött volna.
Az említett szobák közzül egygyiknek pädiman-
toma alatt, a' hova egy új kandalót a' tűz ellen
nem elég jó fundamentomra helyheztettek volt,
támadott a' gerendákban a' gyuladás, mint gya-

niják néhány napokig tartó gerjedés után. Ezen palotának, mely a' második emeletben van, 's a' mellyben az új kandaló vólt, pádimentamán, 's az ez alatt találtató első emeletbéli szobáknak felső padlásaikon kívül, semmi egyéb kárt nem okozott a' tűz.

Igen szomorú intő példa történt itt egy lakatos mesterembernek házánál a' folyó Febr. 1-ső napján. A' Gazda és gazdaaszszony reggel hazul elmenvén 4 gyermekeiket, kik közzül a' nagyobbik 5 esztendős, a' kissebbik pedig böltsőben fekvő vólt, a' szobában hagyták, 's az ajtót reájok zárták. Az egyik gyermek egy 3 esztendős leányka, a' kementzéhez ment hogy gyertyát gyujtson. A' tűz a' ruhájába kapott, 's nem soká egészszen lángba borúlt a' szerentsétlen. Egy ember az ablakjok mellett menvén el meghallotta a' nagy sikoltást, 's a' tüzet is látván az ajtót hirtelenséggel bétörte, az égő gyermeket az utzára kikapta, 's megoltotta, de életben tsakugyan meg nem tarthatta. Néhány napi kimondhatatlan kínok között kimúlt szegény a' világból. Későbbé múlt el, hogy a' nagy füst, mellyel a' szoba tele volt, a' más három gyermekek is meg nem fúttak.

* * *

A' farsáng, mint másutt, a' bévett rendtartások szerént a' jövő éjjel itt is elvégződik. Ahoz képpést, mint a' nagy drágaság engedte, meglehetős mulattságokkal te t-el. A' zsebelő emberek jól hezzá láttak foglalatosságaikhoz, a' melyre nekik a' farsangi napok mindenkor leg több alkalmatosságot szoktak szolgáltatni. Sok emberek, a' kik órával jelentek-meg a' Redout és

Apollószálákban 's a' többekben, óra nélkül tértek onnét vissza. Leg közönségesebb lopás? neme most itt azonközben az, hogy sok gonoszok az olyan szobáknak ajtaikat, mellyekben senki othon nintsen, a' setétben mesterséges koltsokkal felnyitják 'a a' szobákat és ládákat ki prédálják, az alatt, míg azoknak tulajdonosaik a' bálókban vígadoznak.

Spanyol Ország.

Folytatása a' Valenciát illető Frantzia tudósításoknak.

A' Marschal *Süchet* levele a' Neufchateli Hertzeghez Major Generálishoz, a' *Valenciai* fő hadi szállásról Jan. 12-dikén: —,

Uram! Kérem Hertzegségedet jelentse-meg Császár ő Felségének, hogy parantsolatai telyesítették; az ő fegyvereinek megadta magát Valencia. A' mi Decz. 26-dikán tett sebes mozdulásaink arra kényszerítették az ellenséget, hogy hagyja oda megerőssített líneáit; az a' környűlállás, hogy a' Valenciából kiszabadúlt ellenséges seregek *San-Philippéig* kergettettek, megfosztotta *Blakét* minden az eránt való reménységétől, hogy segítsége érkezhessék; a' város körülkerítetése álhatatossággal tökéletesítettett. Armádiánk ditsósségszomjúzással magok felkeresték a' veszedelmeket, és az ellenségnek három versbéli kiütéseit leg nagyobb vitézséggel vissza verték. —

„Az Inzsínóri kar vakmerő bátor munkái, a' melly Jan. 2-dikára vírradó éjjel 70 és 80 ölnyi távolságra hozzá fogott a' várívó sántzokhoz, és a' maga kapásait 4 nap és 4 éjtzaka alatt a' vár' árka mellé 15 ölnyi távolságra vitte;

az ágyúzókarnak bámulásra méltó iparkodásai, a' melly a' maga batteriáit 60 ölnyi meszszeségre állította fel, 's azokat az esső és rossz út mellett is ágyúkkal megrakta; 's az álhatatosság, mellyel a' gyalogság minden munkában részesülni kívánt, okozták, hogy az ellenség a' maga 81 ágyúkkal rakott líneáit oda hagyta. Ezen líneáknak kerülete 600 ölnyi; Valencia 12 millió Reálokat költött ezekre; és két észtendőig dolgoztatott rajtok sok ezer emberekkel. —

„Az ágyúztatáshoz 5-dikben fogtam hozzá; 6-dikban kapitulátziót ajánlottam, a' melly el nem fogadtatván a' tüzelést kettőztettem; 2700 bombik estek három nap és három éjjel a' városra, mellyek sok lobbanásokat és rettenetes égéseket okoztak, az ártilléristák már készen valának két, tíz-tíz 24 fontos, batteriákkal, hogy a' belső várnak falain törést lőjjenek. Az Inzsinóri kar már annyira előhaladott vala, hogy a' külső városnak leg belső házaiban magát megfészkelvén, a' városnak két főbb kapuit elmínázta vala; midőn Gen. Blake a' város' rohanás által való megvétettetésének rettenetes és közel való iszonyatosságától félvén, az alább következő kapitulátziót elfogadta. Ezen kapitulátzió szerint Valentzia városa, 374 ágyúk, 1800 mázsa puskapor, 3 millió töltés, 16,131 reguláris katonák, 1950 betegek, 1800 rész szerint katona alá való, rész szerint ágyúvonó lovak, 21 zászlók, 893 tisztek, 22 Generálisok és Brigadérosok, kik között vannak *Zayas* és *Lardicabal* is, a' Badikszból ide küldetett két expedítzióknak komendánsaik; továbbá *Miranda* és *Marco de Ponte* Generálisok, négy Generál-Lieutenantok, sok

Regement-kvártélymesterek, és Obersterek, a' fő vezérrel *Odonellel* és *Blake* fő Kapitánnyal egyetemben, kerültek kezünkre. —

„E' nagy vesztes az insurgenseknek; 50 igen jó ágyúzó tisztjeiket, a' kik a' *Segoviai* oskolában tanultak, 383 sántzó és kapás katonákat, 1400 régi ágyúzókat, 's ezek között 4 szép lovas ártillerista kompániákat, a' kik 30 ágyú mellett teszik a' szolgálatot, vesztenek. Excellentiád által fogja látni a' kapitulátziónak 4-dik tzikkelyéből, hogy én élvén az alkalmatossággal, telyesítettem a' Császárnak jól tévő kívánságát, és véghez vittem azt, hogy közelébről vissza fognak 2000 Frantziák vagy szövetségeseink a' hadi fogságból az ármádiához jönni; és még számosabb tserét is reménlhetünk:

„*Süchet* birodalmi Marschal, az Arragoniai ármádia vezére.

Valenciának feladattatását illető kapitulátzió, Marschal Gróf *Süchet* 's *Blake* ő Excellentiája a' 2-dik és 3-dik Spanyol ármádiák' vezére között. —

1.) tzikkely. *Valencia* városa a' Császári ármádiának által adatik; a' réligio tiszteletben tartatik; a' lakosok és tulajdonaik bántódás nélkül hagyatnak.

2.) tzik. Azok ellen, a' kik ezen hadakozásban és revolútzióban munkások voltak, semmi vizsgálódás nem tétetik. Azoknak, a' kik a' várost 3 hónapok alatt oda hagyni kívánják, megengedtetik, hogy a' katona komendás' meghatalmazásával elmehessenek, 's familiájokkal 's vagyonaikkal másuvá költözessenek.

3.) tzik. A' Spanyol ármádia a' *Seranosí* kapun kijővén, fegyverét a' hídon túl a' *Gvadalaviar* bal partján letészi. A' tisztek megtarthatják kardjaikat, lovaikat és bagázsiáikat, 's a' köz katonák az ő tarisznyáikat.

4.) tzik. Minthogy *Blake* fő Generális Úr olyan ajánlást tett, hogy azokat a' Frantziákat, vagy ezeknek szövetségeseiket, a' kik *Majorka* szigetén és *Alicante*, 's *Karthagena* városaikban hadi fogságban találtatnak, kiadja, erre nézve ugyan ennyi számú Spanyol foglyok mind addig meg maradnak a' Frantziáknak kezekben lévő Spanyol várakban, míg minnyájok, ember emberért, ki nem tseréltetnek. Ez az egyezés a' fogságban lévő biztosokra és katonatisztviselőkre is kiterjesztődik mind két résznél. A' kitserélődés lassanlassan megyen véghez, és akkor kezdődik-el, minekutánna a' Frantzia hadi foglyoknak első tsapatjaik megérkeztek. —

5.) tzik. Ma, Jan. 9-dikén, mihelyest ez a' kapitulátzió meg-erősítetik, a' tenger felé nyíló kapu és a' fellegvár, a' Császári Granadiros kompániáknak, a' kik Obersterek által fognak kommandíroztatni, által adattatnak. Az őrző sereg holnap reggeli 8 órakor a' *Seranosí* kapun ki jön az erősségből; 2000 ember a' Sz *Vincenti* kapun jővén ki, útját *Alcira* felé veszi.

6.) tzik. Azon penzión lévő tisztek, a' kik mostan Valenciában találtatnak, ha kívánják ott maradhatnak, és gond fog lenni élelmekre. —

7.) tzik. Az ártillériát és az inzsinóri kart kommandírozó tisztek, és az ármádia közönséges biztosa, által adnak a' magok keze alá tartozó

tárgyakról minden laistromokat (inventariumokat).

* * *

A' Marschal Gróf *Süchet* levele a' Neufchate-
 teli Hertzeghez, Jan. 13-dikán *Valeaciából*: —,
 „Uram! A' Valenciába bezárattatva vólt in-
 surgens ármádia, 10-dikben reggel elmaschírozott
 a' Frantzia Sasok előtt; az ő maschírozása késő
 estvig tartott. —

„Gen. Blake az Insurrekctzió vezélője, kísérő
 sereg és az Oberster *Pech* vígyázása alatt *Pau*
 városa felé útnak indíttatott. Generális *Pannetier*
 az első fogoly tsapattal, a' melly 7000 em-
 berből áll *Terruel* felé vette útját; egy más ha-
 sonló nagyságú tsapat *Tortosa* felé vitettetik; egy
 2000 emberekből álló tsapatot San-Philippe felé
 küldöttem-el, hogy a' Majorkában és Kadikszban
 találtató hadi foglyokért kitseréltettessenek. A'
 tartományi katonasaggal a' fegyver siettséggel ra-
 kattatik-le, 's már helyre állott ezen kies tarto-
 mányban a' tsendesség. Város Komendánsává
 Gen. *Robertet* rendeltem, a' kiről én igen sokat
 tartok. Generális *Harispe* San-Philippében fek-
 szik osztályával, és Alikantéig tsapkod-ki vígyá-
 zó isoportjai által. Naponként újabb meg újabb
 fegyveres magazinumokra találunk, mellyeket
 az Anglusok küldöztek ide. *Tapper* az ő úgy ne-
 vezett Konzúljk volt itt az insurrekctziónak leg
 nevezetesebb élesztője; nem kíméllette ő sem a'
 pénzt, sem az ígéreteket, sem a' motskolódó
 írásokat az indulatoknak felingerlésekre. A' Spa-
 nyolok nagyon panaszkodnak az Anglusokra,
 azért, hogy az embereket mindenkör ilyen ké-
 tségbeeső eszközökre veszik, 's azután oda hagy-

ják. A' minek én miudenek felett örvendek, ez, hogy illy fontos tzelzésunkat, részünkről minden vesztés nélkül értük-el. —,

„Birodalmi Marschal Gróf
Süchet.

Frantzia Birodalom.

A' Párisi Jan. 25-dikén költ Monitörben az itt előadott Spanyol tudósítások után három Dekretomok találtatnak, a' mellyek e' képpen következnek: —,

„A' Tüilleiria palotában, Janu. 24-dikén, 1812. Napoleon etc. etc. A' mi Arragoniai ár. mádiánknál lévő Generálisokat, Tiszteket, és Közembereket meg akarván jutalmaztatni, a' következőket határoztuk és határozzuk: —

1). *Valencia* tartományában 200 milliókat érő uradalmak tsatoltassanak a' mi egyéb rendkívül való Korona-uradalmainkhoz.

2). Azokat a' mi rendkívül való Korona-uradalmainknak fő Gondviselője, haladék nélkül foglalja-el, és a' mi egyéb rendkívül való Korona-uradalmainkal egyesítse.

3). A' mi rokonunk a' *Neufchateli* Hertzeg, Major Generális, adja által a' mi rendkívül való Korona-uradalmaink fő gondviselőjének azon Generálisok, Tisztek, és Közemberek' neveiket, a' kik magokat a' mi Spanyol Országban lévő ármádiánknál, nevezetesen pedig a' mi Arragoniai ármádiánknál meg-külömböztették, hogy erántok a' mi megelegetésünknek és Császári adakozóságunknak bizonyságait mutathassuk.

4). Ministereink, Generál-Stábunk, és rendkívül való Korona-jószágainknak fő gondviselője, köteleztetnek, mindenik a' keze alá tartozó

tárgyakra nézve, a' jelen lévő Dekretomot, végre hajtani. —,

„*Napoleon.*

„A' Tüilleria palotában, Jan. 24-dikén, 1812. *Napoleon etc. etc.* Mi Marschal Gróf *Süchetet Albuferei* Hertzeggé neveztük és nevezzük. Ő az ezen Hertzegséggel össze-tsatoltatva lévő titulust, elsősegeket (prerogatívákat), és uradalmakat olyan határozások szerént fogja bírni, mint azon Diplomában kifejeztetnek, mellyet a' mi rokonunk a' Birodalom' fő Cancelláriussa, petsé-
telve li adat. —,

„*Napoleon.*

„A' Tüilleria palotában, Jan. 24-dikén, 1812. *Napoleon etc. etc.* Meghatároztuk és meghatározzuk, a' mint következik —

1) A'tó, a' halászás, és minden a' mi az *Albuferei Hertzegséghez* tartozik, mint tökéletes tulajdont, Marschal *Süchetnek* adattatnak, a' mellyek egy részit fogják tenni annak a' birtoknak, mellyet mi a' mi ma kólt Dekretumunkban mint Hertzegi uradalmat néki ajándékoztunk.

2). Ő ezen uradalmat, mint koronánkhoz tartozó féudumot úgy fogja bírni, ennek hát semmi részei el nem adattathatnak és el sem tseréltetethetnek a' mi különös meghatalmazásunk és azon eseteken kívül, a' mellyek a' mi Statutumainkban és az 1808-dik esztendő Már-tziusáiak első napján kiadott Pátensünk' 4. dik titulusában kifejeztettek.

3) Ő ezen jószágoknak jövedelmeket, az 1812-dik esztendő' Januáriusának első napjától fogva veszi.

Ezen jérságok az ő fiú és házasságbéli maradékainak kihalások után vissza térnek a' mi koronánkhoz.

5). Ezen Dekretom által adattatik a' mi rokonunknak a' birodalom fő Cancellariusának, olly véggel, hogy ezen tekintetben a' mi Statutumainkat és a' birodalombéli féudumok eránt meghatározottatott minden feltételeket töltésébe. —,

„*Napoleon.*”

Páris, Jan. 25-dikén. Az *Alauferei* Hertzegség (így szól az egyik újság Párisban), mellyel a' Császár Marschal Süchetet megajándékozta, egy az Európai legszebb uradalmak között. Erősítik, hogy esztendei jövedelme 400,000 Frankratelik. A' Valenciában fogságra esett inurgens sereg áll: 93 mindenféle raugú vezérekből, 198 Kapitányokból, 568 Hadnagyokból, 23 tábori Papokból, 733 Strázsamesterekből, 466 Dobosokból, 14,913 káplárokból és köz legéiyekből. Most már Alicantén és Karthagénán a' sr.

Valencia ostromlásának leírásában azt jegy-zik-meg, hogy a' Spanyolok a' *Grao* nevű partot, melly a' városnak kikötőhelyéül szolgál, és a' Guadalaviar bal partján lévő *Serao* nevű külső várost védelmezték leg inkább. Különös eltökéllettséggel tartózkodtak a' Sz. Kalára klasztrómában és az e' körül lévő házakban, a' melyekből tsak minák által lehetett őket kikergetni. Valenciának környéke paraditsom; gaboria, ris-kása, bor, olaj, gyümölts bőséggel teremnek benne. — Generális Blake, kit a' Frantzák *Pau* városában fogságra vittek, Spanyol Országban

Veiez. Malagában született ugyan, hanem eretire nézve Irlandiai fiú.

Az Albuferai Hertzegséget egyéb hozzá tartozók is, de tulajdonképpen az az Albufera nevű tó teszi, mellyet Valenciától három óra távolságra dél felé, a' tengernek oda bétsapkodó vize formál. A' halászat igen jövedelmes benne.

A' Londoni levelek így írnak a' déli Spanyol Országi legújabb környűlállásokról: — *Gibraltárból* egy hajó érkezett-meg Angliába tudósításokkal. Mikor útnak indúlt nagy ágyúzás hallott oda. A' Frantziák *Tarifa* városát megtámadván, az ólta igen szorosán békerítették azt; 15 ezer emberekkel ostromolják. Rést akarnak annak falain törni, minthogy vártörő ágyúkat is vittek oda magokkal. Anglus Oberster *Cough* is az erősségben van egy Regimentel. Az őrző sereg hathatósan védelmezi magát; az Anglus ágyútsajkák és egyéb fegyveres hajók is, mellyekkel a' partokhoz lehet közelíteni, annyi kárt iparkodnak tenni az ellenségnek, a' mennyit csak lehet.

A' mi a' Portugalliai környűlállásokat illeti, onnét semmi újságot nem hozott ez a' hajó. A' seregek téli kvártélyokon nyúgosznak.

Nagy Britannia.

London, Jan. 18-dikán. A' minap heves össze szállást okozott a' Frantzia és Anglus udvari újságokban az a' tárgy, hogy az Angliai Országlószék sok idős, elnyomorodott, tsonka béna embereket, a' kik a' száraz Eutópai országokban vévén származásokat, az Anglus katonák között szolgáltak, 's már most a' további szolgálatra alkalmatlanok lévén, az Anglusok őket minden megjutalmazás nélkül a' száraz Európába vissza

küldik. Ezen dolgot, mint már más alkalma-
tossággal meg írtuk, a' Párisi hivatal szerént
való újság, mint kételkedésen kívül helyheztetett
dolgot úgy adta elő: a' Londoni udvari újság pe-
dig azt erősítette, hogy azok az emberek, a' ki-
ket ők a' száraz Európai partokra kitétek, va-
lósággal a' száraz Európai tartományokból való
emberek és nállok szolgáltak: de ugyan ezek
előbb Frantzia szolgálatban lévén, hozzájuk mint
Frantzia szolgálatban lévő katonák hadi fogságra
esnek, 's azután vállaltak nállok szolgálatot, a'
mellyben őket az Angliai Országlószék tovább
megtartani nem akarván, mint nálla vólt hadi
foglyokat most hazájokba vissza küldötte. —

Ugyan ezt a' tárgyat mostanában ismét elő
vették a' Londoni levelek, e'képpen szólván; —,

„A' mi Hamburgból érkezett leveleink, úgy
mond, semmi nevezetes dolgot nem foglalnak
magokban. Ezek ismét vissza tértek a' magok
kedves tárgyakra. Motskolják az Angliai Or-
száglószéket, azért, hogy a' szerentsétlen idege-
genekkel, a' kik az ő kifejezések szerént *Angliai
szolgálatban öszültek-meg*, oly háládatlanul és
kegyetlenül bánik, hogy azokat pénz és ruhá-
zat nélkül a' Német és Hollandus tenger partok-
ra kihányatja. A' dologban annyi valóság van,
hogy az Angliai Országlószék bizonyos idegene-
ket, a' nélkül, hogy feles számú költséget adott
vólna nékiek, az Európai száraz földre kitétetett.
De ezek az idegen országi emberek nem a' mi
szolgálatunkban öszültek-meg, és tsak azért ker-
gették-el Angliából őket, mivel olyan vélekedés
támadott erántok, hogy titkon az ellenség' mes-
terkedésének eszközül szolgálnak, és azért is,

mivel arra, hogy ezek Angliában tartózkodjanak semmi valóságos indító okok nem találtak; és mi meg vagyunk a' felől győztetve (így szól a' Londoni író), hogy a' mi Cancelláriánk, a' mellyre az idegenekre való figyelmezés van bízattatva, a' helyet hogy kötelességének teljesítését ennekutánna tágitaná, azt még szorosabban fogja teljesíteni.

A' leg újabb Párisi Monitör azonközben ismét egy hosszú laistromot adott-ki azon szerentsétlen idegenekről, a' kiket az Anglus Országúlszék, a' Hollandia és Német partokra újantában kirakatott.

Úgyan ezen Párisi Monitör, a' melly az Angliai Parlamentomnak mostani tanátskozásairól még eddig semmit ki nem adott, most a' következő rövid jegyzést adta ki az Angliai politziáról: —

Titoknok *Ryder*, bé-adta (úgy mond) Jan. 17-dikén a' maga projektomát a' politzia eránt az alsó ház eleibe, melyben azt tanátsolja, hogy visgáltassa-meg a' Parlamentom a' fő város' és a' környék' éjjeli vígyázóinak állapotjokat. — *Aberkrombie* pedig olyan véllekedését jelentette, hogy tovább ki kell ezt a' projektomot terjeszteni, és nem tsak a' fő városbéli vígyázóknak állapotjokat, hanem a' Londoni egész politziai állapotot meg kell visgáltatni. —

„Örömmel halgattuk, így szól a' Londoni Kurir ezen projektomra (ezeket is a' Monitör adta-ki), hogy a' katoná politziának béhozattatása felől még tsak egy szó sem fordult elő a' Parlamentomban. Egyik résznek sem mérészlé még tsak egy tagja is tanátsolni azt, hogy ka-

tona politziának keljen a' várost által adni. Sőt *Ryder Úr* azt a' derék megjegyzést is tette, hogy a' száraz Európában fennálló politzia, bár melly nagy szorossággal és katonai despotasággal fenn tartassék is, még is meg nem akadályoztathatja, hogy leg rettenetesebb gonosságok ne történjenek. *Romilly Úr* ugyan (ez is parlamenti tag) azt láttatik, mint beszédje mutatja, hinni, hogy olyan nagy gyilkosságnak, a' milyen a' minap Londonban a' *Marr* és *Villiam* familiákon elkövetetett, más országokban példája telyességgel nem találhatna, és hogy ő, t. i. *Ronilly Úr*, Párisban sokszor tartózkodván, ott ilyen kegyetlen gyilkossághoz hasonlót soha nem hallott. Mi ellenben, noha Párisban íly sokszor és olly sokáig nem tartózkodtunk, de az onnét jövő újságokat tsakugyan figyelmesen olvasván, azok által tökéletesen meggyőztettünk a' felő, hogy azoknak a' tsunya dolgoknak sokasága, mellyek bizonyos idő szakasz alatt Párisban történtek, sokkalta fellyül haladja azokat, a' mellyek ugyan azon idő alatt Londonban elkövetettek. Tsak két hónapja, hogy olvastuk azon gyilkosságnak szorosabb környűlállásait, mellyet ott egy *Albert Magdaléna* nevű hajadon egész familiájával elkövetett. Az annyát, és ha jól jut eszünkbe, minden leány testvéreit megölte; még pedig nem örűltségben mivelte ezt a' kegyetlenséget, hanem tsak azért, hogy valami kevés pénzt, mellyet kért, nem adtak néki. —

„*Lord Cochrane* úr, (így folytatja szavait a' *Monitőr* szerént a' *Londoni Kurir*), azt, hogy ilyen gyilkosságok történnek, a' sok penziósoknak és az úgy nevezett *Sine cura* hivataloknak tulaj-

donítja. Mitsoda köze a' penzióknak a' gyilkossághoz! Hogy uémelly emberek minden történeteket a' magok kedves képzelődéseknek, és újításokra tzelző indulatjoknak rámájára akarnak húzni!! Ez a' *Cochrane* Úr állatása valósággal arra a' halárulóra emlékeztet bennünket, a' ki, midőn az emberek az ő austrigáinak (tengeri tsi-gáinak) rosszszaságokért panaszkodtak, e'képpen kiáltott-fel: *Ah Uraim! nem leszs nekünk addig jó austrigánk, míg a' Parlamentom állapotja meg nem változik!*

(A' fenn említett *Marr* és *William* familiák a' múlt esztendő vege felé példa nélkül való kegyetlenséggel oltattak ki e' világból. A' házaik-ra menvén valami esmeretlen gonosztévők, mind a' két familiát egészen kioltották. A' gonosztévőket még máig sem tanulhatták ki.)

Elegyes Dolgok.

Bizonyos *Hesenström* nevű ember ennekelőtte két esztendővel Északi Sibiériába menvén utazni, Pétersburgba mostan vissza érkezett. Különös dolgokat beszéli, mellyel nagyon magára vonta a' közönség' figyelmetességét. Azt beszéli egyebek közt, hogy Sibériának Északi partjáig verekedvén, onnét a' jeges tengerre is kimenni mérészelt, két ott lévő szigeteknek, mellyeknek mostanában *Szent Szigetek* nevezet adatott, meg látásokra. Véghetetlen nagyságú Mammuth, Rinoceros, Elefánt, és Czethal tsontokból álló halmokat szemlélt a' nevezett szigetekben, a' melly tsontok ezeket valami régi esmeretlen világ' temetőjének lenni jelentik. Most semmi ember nem lakik ott, nem is lakhatik a' nagy hideg miatt. Esmeretlen nagyságú madár körmöket és

szárnytollakat is látott, olly nagyságúakat, melyek háromszorta nagyobbak, mint az eddig ismeretes Déli Amérikai *Kondor*, mellynek két szárnyai egyik végektől fogva a' másikig 16 láb nyomot tesznek. Leg különösebbnek találta a' nevezett utazó ezen szigetekén azon nyomadékokat, mellyeket az Észak felől ide járó fejer medvék, kék és fekete rókák hagytak magok után, mellyekből azt hozza ki, hogy Északra még távolabb t. i. a' 90-dik gráditson is fellyúl az Északi Pólus felé valami még ismeretlen földnek kell találtatni, a' hol ezek az igen nagy hideget szerető állatok laknak, 's a' nagy fagynak idején a' jégen ezen szigetekre is eljárnak. Talám feltalálják még azok a' vadászok, a' kik a' nyári melegebb napokban Siberiából a' Szent Szigetekre kimenni szoktak, ezt az északibb földet is.

Basileából ilyen történetet irnak. Egy selyemfestő egy éjjel a' kassáját, a' nélkül hogy valami erőszakos jelt vehetett volna rajta észre, megnyitva, 's a' 15,000 forintoknak, mellyek benne voltak, tsak üres helyeket találta. Sok féle vélekedés támadott a' történet felől. Végezetre az egész summát apró rakásokban a' háznak külömb külömb szegleteiben találták-meg — a' gazda azután tsak hamar egérkövel megétetettvén, meghalt — a' gazdaszszony pedig a' ház felső emeletéből leugordván, életének véget vetett. Öt gyermeket hagytak életben magok után. A' történetnek további minéműségit még ki nem lehetett tanulni.